

Austatud lugeja!

Seekordsesse Juridica numbrisse on koondatud finantsvaldkonna õigusprobleeme käsitlevad artiklid. Eelmine pangandusele ja finantsteenustele pühendatud erinumber ilmus rohkem kui kümme aastat tagasi – 2001. aasta kevadel (Juridica 2001/3). Olukord maailma, Euroopa ja ka Eesti finantsturul on tänaseks kardinaalselt erinev 2000. aastate algusest, kuigi majandustsükli faas oli toona mõneti sarnane tänasega.

Tänapäeva finantsialiseerunud ühiskonda iseloomustab ühelt poolt rahaturgudel justkui hulgimüügi korras toimuv rahapakkumine, väärtpaberistamine; teiselt poolt finantsteenuste tehnilisest innovatsioonist tingitud muutused jaefinantsteenuste turul, mis on toonud inimeste igapäevasesse ellu finantsriskid, millega varem tegelesid oma ala professionaalid, s.t pankurid jm finantsasjatundjad.

Õeldakse, et rahahulga suurus on võrdeline murede hulga ja pöördvõrdeline sisemise rahuloluga. Ulatuslikust finantskriisist on möödunud vaid mõni aasta ning poliitikud, teadlased ja pankurid alles otsivad uut tasakaalu panganduse õiguslikus regulatsioonis ja panganduspraktikas. Euroopas on panganduse õigusliku regulatsiooni peamised märksõnad seotud Euroopa Liidu pangandusliidu^{*1} õigusliku raamistikuga, mille sammasteks on pankade uued kapitalinõuded (CRDIV ja CRR) koos ühtse pangajärelevalve mehhanismiga (SSM) ning ühtne panganduskriiside lahendamise mehhanism (SRB) ja hoiuste tagamise skeemide arendamine.

Eeltoodu paneb tugeva pitseri kogu seekordse Juridica teemadele. Erinumber kajastab vaid väga väikest osa sellest tohutust hulgast uutest õigusaktidest ja nendega kaasnevatest probleemidest. Enamiku artiklite taustal kumab küsimus, kuidas taastada usaldus finantsturu vastu.

Käesolevat Juridicat käes hoides võib tunda head meelt, et finantssektori erinumbriks on jõudnud noorte õigusteadlaste tööd. Alles käesoleval aastal doktori-kraadi kaitsnud Marko Kairjak kirjutab Euroopa Liidu finantsturgude õiguse uudest sanktsionisüsteemist ja sellega kaasnevast karistus- ja haldusõiguse piiride hägustumisest. Lugeja saab konspektiivse ülevaate finantssektori üleregulatsiooni arengust doktorant Annemari Õunpuu laenuandmise teemalisest artiklist. Doktorant Gerd Laub analüüsib oma artiklis väärtpaberitele kohalduva õiguse problemaatikat. Pingelise igapäevatöö kõrvalt on leidnud võimaluse kirjutada artikleid ka finantsvaldkonnaga tegelevad praktikud. Rahapesu tõkestamisest, mis on üks finantssektori regulatsiooni väga kiiresti arenev aspekt, kirjutab riigiprokurör Steven-Hristo Evestus. Finantsinspeksiooni õigusosakonna juhataja Siim Tammer käsitleb oma artiklis finantssektori ettevõtjate juhtide usaldusväärsuse hindamise problemaatikat.

Teemade ring peaks olema mitmekesine ning pakkuma huvitavat lugemist ja uusi teadmisi nii iga päev finantsvaldkonnaga kokku puutuvatele juristidele kui ka kõigile teistele raha ja rahanduse vastu huvi tundavatele lugejatele.

Head lugemist!

Kadri Siibak

¹ http://ec.europa.eu/finance/general-policy/banking-union/index_en.htm.